උත්ස්වේදනය

ඔබ කුඩා කළ සිදු කළ ක්‍රියාකාරකමක් පිළිබඳ ව සලකා බලමු.

- පැය කිහිපයකට පසු පොලිතීන් බෑගය තුළ ද්‍රව බිංදු තිබෙන බව ඔබ නිරීක්ෂණය කරන්නට ඇත.
- මෙම ද්‍රව බිංදු මතට ....එක් කළ විට එය .... පැහැ වීමෙන් එම ද්‍රව බිංදු .... බව හඳුනා ගත හැක.

ශාකයක .... කොටස් වලින් ජලය ....ලෙස පිටවීම උත්ස්වේදනය ලෙස හැඳින්වේ.

උත්ස්වේදනය බහුල ව සිදු වන්නේ ශාක පත්‍ර වල පිහිටි..............නම් වූ ව්‍යුහ තුලින්ය.

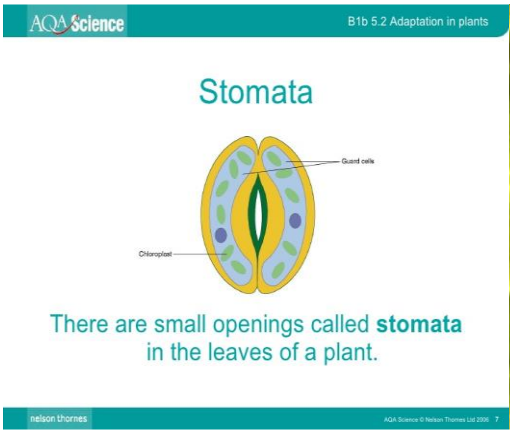

මෙලෙස ශාක වායු ගෝලයට ජල වාෂ්ප නිදහස් කිරීමට නම් ඒ සඳහා අවශ්‍ය ජලය ශාකය විසින් අවශෝෂණය කළ යුතුය.ඒ බව පහත ක්‍රියාකාරකමෙන් පෙන්වා දෙයි.

ක්‍රියාකාරකම 11.6 හි 11.14 රූපය අදින්න.

නිරීක්ෂණය : U නලයේ නිදහස් බාහුවේ ජල මට්ටම ක්‍රමයෙන්..................යයි.

(උත්ස්වේදනයෙන් පිට වූ ජල පරිමාවට සමාන ජල පරිමාවක් ....කිරීම මෙයට හේතුවයි.)

උත්ස්වේදනය නිසා ශාකයට සිදු වන වාසි

- ශාක වල ද්‍රව්‍ය පරිවහනය වේගවත් වීම.
- ශාක කඳ ඔස්සේ ජලය හා ඛනිජ ලවණ පරිවහනයට අවශ්‍ය ....බලය ඇති කිරීම.
- ජලය වාෂ්ප ලෙස පිටවීම නිසා ශාකය .... ව පවත්වා ගැනීමට දායක වීම.
- වායු ගෝලයට ජල වාෂ්ප ලබා දෙන බැවින්................ ක්‍රියාත්මක කිරීමට දායක වීම.

උත්ස්වේදනය වේගවත් කරන පරිසර සාධක

1.දැඩි සූර්ය තාපය
2.වේගවත් සුළඟ
3.අධික ආලෝකය

ඉහත තත්ව යටතේ උත්ස්වේදන වේගය අධික ලෙස ඉහළ ගිය විට ශාකය..........යා හැක.එබැවින්...................අවම කිරීමට ශාක විවිධ අනුවර්තන දරයි.

උත්ස්වේදනය අවම කිරීමට ශාක දක්වන අනුවර්තන

▪ වායව කොටස් වල ඝන උච්චර්මයක් තිබීම.	උදා: අරලිය
▪ පත්‍ර කටු බවට විකරණය වීම.	උදා: පතොක්
▪ පත්‍ර ශල්ක පත්‍ර බවට පත් වීම.	උදා: කස
▪ පත්‍ර ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වීම.	උදා: නවහන්දි
▪ පත්‍ර අපිචර්මය මත රෝම පිහිටීම.	උදා: සූරියකාන්ත, වට්ටක්කා
▪ ගිලුණු පූටිකා තිබීම.	උදා: කනේරු
▪ වියළි කාලවලදී පත්‍ර හැලී යාම.	උදා: රබර්, තේක්ක
▪ මාංසල පත්‍ර දැරීම.	උදා:කෝමාරිකා
▪ වියළි කාල වලදී පත්‍ර රෝල් වීම.	උදා: මහා රාවණා රැවුල, බිම් තඹුරු

බින්දුදය

රාත්‍රී කාලයේ දී හබරල ,................ වැනි ශාක පත්‍ර වල............ද්‍රව බින්දු තිබෙනු ඔබ දැක තිබේ ද ?

- ශාක වල පත්‍ර ....යෙන් හෝ පත්‍ර ....යෙන් ....පිටතට වෑස්සීම .... ලෙස හැදින්වේ.
- මෙය සිදු වන්නේ පත්‍ර තුළ ඇති ....හරහාය.

බින්දුදය සිදු වන ශාක

ගහල	....	....
....	....	....

- බින්දුදයේ දී පිට වන ජලයේ .... සහිත නිසා හබරල වැනි ශාක පත්‍ර අග්‍ර .... තිබෙනු දැක ගත හැක.

උත්ස්වේදනය හා බින්දුදය අතර වෙනස්කම්

උත්ස්වේදනය	බින්දුදය
1. ජලය .... ආකාරයෙන් පිට වේ.	1.ජලය .... ආකාරයෙන් පිට වේ
2. බහුලව ම ....හරහා සිදු වේ.	2.............. හරහා සිදු වේ.
3. .... පමණක් පිට වේ.	3.ජලයට අමතර ව .... වර්ග ද පිට වේ.
4. දිවා මෙන් ම .... කාලයේ ද සිදු වේ	4.බොහෝ විට ....කාලයේ සිදු වේ.
5. වායුගෝලයේ...............වැඩි වීම නිසා උත්ස්වේදන වේගය ....වේ.	5...............වැඩි විට බින්දුදය ....සිදු වේ.